7/5873
5874
5875
5876

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.02.06.01-101/

27.05.05* 25924

Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 5.5.2005 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10782 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazıları konusu, İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN, Balıkesir Milletvekili Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ, Adana Milletvekili Prof. Dr. Gaye ERBATUR ve Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'ın 7/5873, 7/5874, 7/5875 ve 7/5876 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EK:
1-Yazılı Soru Önergeleri Cevapları (21 sayfa)

DTM İhracat Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No:36 Emek 06100 ANKARA
Telefon: (0 312) 204 5229 Faks: (0 312) 212 88 81
e-posta: ihrmevzuat@dtm.gov.tr Elektronik Ağ: www.dtm.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat : Nurten AKGÜL Daire Başkanı

7/5875
5876

Bununla beraber, Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine ilişkin 2000/364 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Sınır Ticaret Merkezleri (STM) Kurulmasına İlişkin 2003/5408 sayılı Karar kapsamında ithalatı ilgili Valiliklerce talep edilen tarım ürünlerine ilişkin olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın değerlendirmesine başvurulmakta, yerli üreticilerimizin zarar görmemesini teminen söz konusu ürünler, miktar ve ithalatın yapılacağı dönemler itibariyle anılan Bakanlığın uygun görüşü ile kısıtlamaya tabi tutulmaktadır.

Denizli Milletvekili Sn. Ümmet KANDOĞAN'ın, 4 Sıra ve 7/5876 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Cevap:

Ülkemiz 2004 yılı ithalat artış rakamına ilişkin iki soru başlığı altındaki önergenize ilişkin değerlendirmemiz aşağıda yer almaktadır:

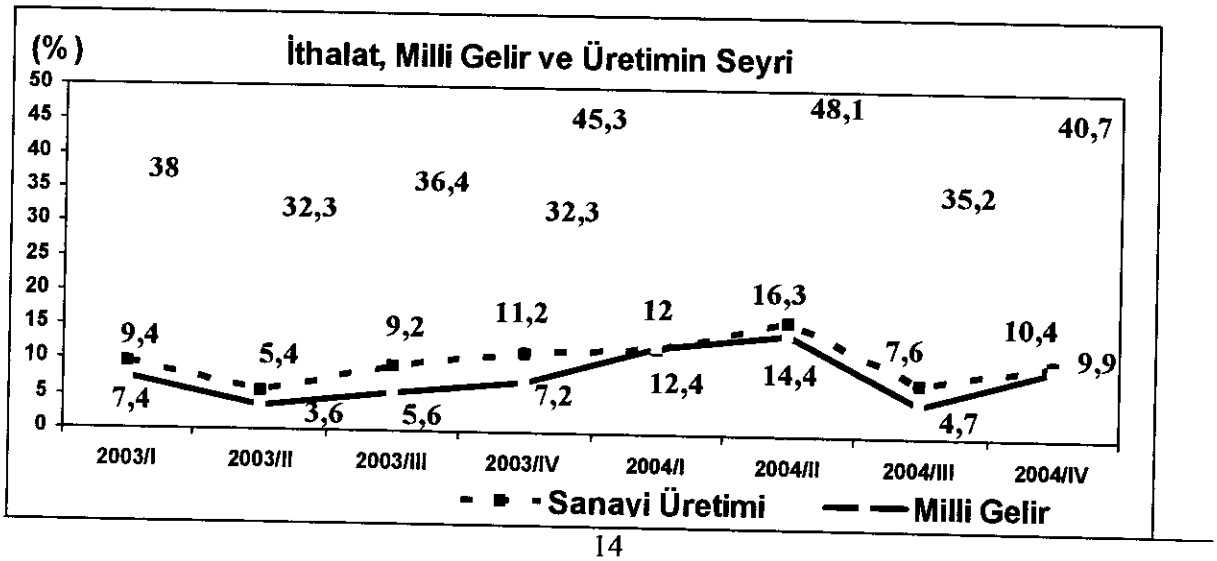
2004 Yılında İthalat Artışının Nedenleri:

2004 yıllarında ithalatta yaşanan yüksek oranlı artış, büyük ölçüde, ekonomik büyümenin güçlenerek devam etmesinden, TL'nin yabancı paralara karşı değer kazanmasından, Euro/Dolar paritesinin Euro lehine seyretmesinden ve başta ham petrol ve demir-çelik olmak üzere emtia fiyatlarında yaşanan artışlardan kaynaklanmıştır.

I. İthalat ve Ekonomik Büyüme:

2004 yılındaki ithalat artışını, ithalatın makro ekonominin diğer unsurları ile olan ilişkisi bağlamında değerlendirmek yerinde olacaktır. Bilindiği üzere, ithalat ile milli gelir, üretim ve tüketim gibi diğer makroekonomik göstergeler arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Örneğin, milli gelir büyümesi ile ithalat arasındaki yakın ilişki, gelir ve tüketim arasındaki ilişkiye benzemektedir. Milli gelir arttıkça, ithalat da buna paralel olarak artmaktadır. Son yapılan ampirik çalışmalar, milli gelirdeki %1'lik artışın ithalatı yaklaşık %2 artırdığını göstermektedir. Ayrıca, sanayi üretimi ve tüketim talebi ile ithalat arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır. Geleneksel olarak ithalatın yaklaşık %90'ı üretimle bağlantılı olan ara ve sermaye mallarından oluşmaktadır. Bu nedenle, ithalat, sanayi üretimini ve dolayısıyla ihracatı desteklemektedir. Keza, tüketim talebi de tüketim malları ithalatını doğrudan etkilemektedir. Aşağıdaki 1 numaralı tablo, ithalat ile milli gelir ve üretim rakamlarının değişimi arasındaki paralelliği göstermektedir.

Tablo 1:

2001 ekonomik krizi sonrası Türkiye ekonomisi, 2002 yılından başlayarak önemli bir toparlanma sürecine girmiştir. Bu süreç, temel ekonomik göstergelerin hızla iyileşmesiyle kendini göstermiştir. Bu dönemde, ekonomi büyümüş, sanayi üretimi artmış, özel sektör tüketim talebi canlanmış, Türk Lirası değerlenmiş, reel faizler düşmeye başlamış ve Hazinenin borçlanma imkan ve kabiliyeti gerek miktar gerek vade açısından hızla iyileşmiştir.

2001 ekonomik krizi ile %9,5 oranında daralan ekonomimiz, 2002 yılından itibaren süratle toparlanma sürecine girmiş, 2002 ve 2003 yıllarında sırasıyla %7,9 ve %5,9 oranlarında büyümüştür. Ekonomik büyüme 2004 yılında da devam etmiş ve %9,9 büyüme ile, 1966 yılındaki %12'lik artış oranından sonra, son 39 yılın en yüksek büyüme hızına ulaşmıştır.

Benzer şekilde, imalat sanayi üretimi de 2001 yılında %9,8 daralırken, 2002 yılında %10,7, 2003 ve 2004 yıllarında ise sırasıyla %9 ve %10,4 oranlarında artmıştır. Özel sektör nihai tüketim harcamaları 2003 yılında %6,6 artarken, 2004 yılında %10,1 artmıştır.

2004 yılındaki ithalat artışı, yukarıda izah olunan temel üretim ve tüketim göstergelerinin 2004 yılı değerlerinin oldukça yüksek gerçekleşmesi ile ekonominin arz ve talep cephelerinde meydana gelen olumlu gelişmeler ışığında değerlendirildiğinde olağan bir ekonomik gelişme olarak mütalaa edilmektedir.

II. TL'nin Değerlenmesi ve İthalat:

Son yıllarda Türk Lirasının yabancı paralar karşısında değer kazanması ithalat artışındaki en önemli etkenlerden birisidir. Ulusal paranın değerlenmesi, ithal malların görece ucuzlamasına ve ithalat talebinin artmasına neden olmaktadır. Örneğin, Türk Lirasının değerlenmesi, yerli üreticilerin yurt dışından daha fazla hammadde ve makine getirmelerine, tüketicilerin de daha fazla ithal mal talep etmelerine yol açmaktadır. 2004 yılında Türk Lirasının yabancı dövizler karşısında değerli olmasının, ithalatın yaklaşık 11,5 milyar ABD Doları daha fazla gerçekleşmesine neden olduğu hesaplanmıştır.

III. Euro/Dolar Paritesi ve İthalat:

2004 yılında yaşanan ithalat artışında Euro/Dolar paritesinin Euro lehine seyretmesi de etkili olmuştur. Söz konusu etki, ülkemizin ithalat istatistiklerini ABD Doları cinsinden ifade etmesinden kaynaklanmıştır. İthalatın ağırlıklı olarak ABD Doları ve Euro bazında (2004 yılında ithalatın %54,9'u ABD Doları ve %40,4'ü Euro cinsinden yapılmıştır) yapılması nedeniyle, ABD Doları ve Euro'nun birbirlerine karşı değer kazanması ya da kaybetmesine bağlı olarak, ithalat beklenenden daha fazla ya da daha az gerçekleşebilmektedir. Örneğin, 2004 yılı ithalat rakamına 2003 yılındaki euro/dolar paritesi uygulandığında parite değişiminin ithalata etkisinin yaklaşık 3,3 milyar ABD Doları fazla çıktığı görülmüştür.

IV. Ham Petrol, Emtia Fiyatları ve İthalat:

İthalatta geleneksel olarak %7-8 civarında bir paya sahip olan ham petrolün fiyatındaki gelişmeler ithalatı etkilemektedir. Örneğin, ham petrol fiyatlarındaki her 10 dolarlık artış ülkemizin ham petrol ithalat değerini yaklaşık 1,6 milyar ABD Doları artırmaktadır. Bu çerçevede, 2004 yılında ham petrolün uluslararası fiyatlarında görülen yüksek oranlı artış, ülkemizin ham petrol ithalatını değer olarak artırmıştır. Diğer taraftan, 2004 yılında, başta

demir-çelik olmak üzere, demir cevheri, hurdası ve diğer metallerin uluslararası fiyatlarında görülen önemli artışlar da ilave ithalat artışına neden olmuştur. 2004 yılında ham petrol ile emtia fiyatlarının artmasının ithalata etkisinin yaklaşık 5,7 milyar ABD Doları artış şeklinde olduğu hesaplanmıştır.

V. İthalat Artışına Karşı Alınan Önlemler:

2004 yılında ithalat artışına karşı, başta tarifeler, tarife kontenjanları ve ticaret politikası önlemleri olmak üzere bütün önlemler etkin bir şekilde uygulanmış olup, bunların uygulanmasına 2005 yılında da devam edilmektedir.

Bilindiği üzere, Türkiye-AB Gümrük Birliği sonucunda, Gümrük Birliği kapsamında yer alan sanayi ürünleri için gümrük vergileri bir koruma aracı olma niteliğini kaybetmiştir. Gümrük Birliği alanı dışında kalan tarım ürünleri ile AKÇT kapsamı demir-çelik ürünlerinde ise gümrük vergileri DTÖ yükümlülüklerimiz ve iç piyasanın ihtiyacı doğrultusunda tespit edilmekte ve bir ölçüye kadar korunma aracı olarak kullanılabilmektedir. Öte yandan, bazı tarım ürünlerinin ithalatında son dönemde açılan genel tarife kontenjanları da tarımsal üretimin miktar ve kalite açısından denetiminde etkili olmaktadır.

Diğer taraftan, DTÖ kuralları çerçevesinde yerli üretimin korunması amacıyla dampingli ve sübvansiyonlu ithalata karşı önlemler ile ani artış gösteren ithalata karşı uygulanan korunma önlemleri ülkemizin etkin uyguladığı ticaret politikası araçlarındandır. Söz konusu önlemler, ancak ilgili anlaşmaların ortaya koyduğu sıkı disiplinler çerçevesinde alınabilmekte ve doğası gereği sadece zarar gören üretim dallarına yönelik olmaktadır. Türkiye dampinge karşı önlemleri en etkin uygulayan DTÖ üyeleri arasında yer almaktadır. Ülkemiz toplam alınan önlem sayısı itibariyle, 1995-2003 yıllarını kapsayan dönemde DTÖ üyeleri arasında 8.sırada, 2003 yılında 3.sırada yer almıştır. 2004 yılında ise ülkemiz, ilk altı aylık döneminde DTÖ üyeleri arasında; dampinge karşı kesin önlemler itibariyle 3. sıraya, başlatılan damping soruşturmaları itibariyle de 2. sıraya yükselmiştir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından bugüne kadar dampinge karşı 183 soruşturma başlatılmış, bu soruşturmalar sonucunda da dampinge karşı 111 kesin önlem yürürlüğe konulmuştur. Halen 24 ülke menşeli ürünlere karşı 66 dampinge karşı kesin önlem ve 2 adet geçici önlem yürürlükte bulunmaktadır. Bu çerçevede, mevcut önlemler, polyester elyaf, polyesterlerden düz iplikler, boru bağlantı parçaları, polyesterlerden tekstürize iplikler, matkap uçlu vidalar, sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat, haddelenmiş kütükler, pilli akümülatörlü duvar saatleri, sentetik filamentten mensucat, doldurulabilen ve doldurulamayan cep çakmakları ile bunların aksam parçaları, akrilik mink battaniye, cırt bant, grafitli kurşun ve boya kalemleri, polivinil klorür, bisiklet ve motosiklet iç ve dış lastikleri, topuzlu kapı kilitleri ve parçaları, pentaeritritol, cam kapak, gemi zinciri, vulkanize edilmiş kauçuktan iplik ve ipler, menteşeler, plastikten dolma kurşun kalemler ve mürekkepli bilyeli kalemler, çocuk arabaları ve pusetler, dokumaya elverişli ipliklerden metalize iplikler, halat ve kablo, suni deri ve matkap uçları, parmak frezeler, fermuarlar, kauçuktan yeni dış lastik ve bakır filmaşin ithalatına yöneliktir.

Bunların yanı sıra, ithalatın gerek miktar, gerek fiyat açısından kontrol edilmesine imkan tanıyan gözetim uygulanması da son dönemde yoğun şekilde tatbik edilmektedir. Yine bu doğrultuda, dünya fiyatları ve maliyet analizleri yapılmak suretiyle başta tekstil olmak üzere bir çok üründe ithalat aşamasında referans kıymet uygulaması yürütülmektedir.

Tekstil dışı 35 ürün/ürün grubu ithalatında Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) de dahil olmak üzere tüm ülkelere gözetim uygulanmaktadır. Genel olarak söz konusu ürünlerin ithalinde gözetim belgesi verilmesi sırasında referans maliyetler esas alınmaktadır. Diğer taraftan, İran menşeli polistren ve Beyaz Rusya menşeli düz cam ithalatında da gözetim uygulanmaktadır.

İthalatta Korunma Önlemleri mevzuatı çerçevesinde yürütülen korunma önlemi soruşturmaları sonucunda 5 ürün grubunda uygulamaya konulmuş olan miktar kısıtlamaları İran menşeli cam eşya ve çuvallara, Rusya Federasyonu, Ukrayna ve İran menşeli düz cam ile ÇHC menşeli seramikten izolatörler ve vantilatörlere yöneliktir.

Ayrıca, anılan mevzuat çerçevesinde tüm ülkelere yönelik olarak, 3 ürün/ürün grubunda (aktif hale getirilmiş toprak ve killer, aynalar (çerçevesiz), voltmetre, ampermetre, ölçü transformatörleri) korunma önlemi soruşturmaları devam etmektedir.

Bazı tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatında 6 ülkeye karşı kota, 4 ülkeye karşı ise gözetim uygulaması sürdürülmektedir.

1 Ocak 2005 tarihi itibariyle tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin ithalatında uygulanan miktar kısıtlamalarının kalkmasıyla ortaya çıkan yeni rekabet şartlarının yerli üreticilerimiz üzerindeki muhtemel etkileri Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yakından takip edilmektedir.

Ülkemiz, 2008 yılına kadar ÇHC menşeli tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatının piyasayı bozarak ticaretin düzenli gelişimini engellemesi halinde ÇHC menşeli tekstil ürünlerindeki miktar kısıtlamalarını yeniden uygulama imkanına sahiptir. Bu kapsamda, tekstil ve konfeksiyonda yerli üretimi temsil eden meslek kuruluşlarının başvurusu üzerine ÇHC menşeli 42 kategoride yer alan tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin ithalatında 2005 yılında kota uygulaması başlatılmıştır.

Öte yandan, Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 57 kategoride yer alan tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin ithalatı ülke ayrımı gözetilmeksizin kayda alınmıştır. Bu kapsamda, söz konusu ürünlerin ithalatı yakından izlenmektedir.

Yukarıda ithalat ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki izah edilirken vurgulandığı üzere, 2004 yılında ihracatımız çok yüksek bir hızla artmış ancak ithalat daha da hızlı arttığından dış ticaret açığı yükselmiştir. İthalatın artış hızı Türkiye'de büyüme ile önemli paralellikler göstermektedir. Ekonominin hızlı büyüdüğü dönemlerde çoğunluğu ara malları ve yatırım mallarından oluşan ithalatta da hızlı artışlar olmaktadır. Buna paralel olarak 2004 yılında 2003 yılına göre ithalatın artış oranı %40,7 olmuş ve 97,54 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, %40,7 ithalat artışı ile Türkiye ithalat artışında dünya rekoru kırmamıştır. Dünya ticaretine ilişkin en güvenilir istatistikleri yayımlayan Dünya Ticaret Örgütünün tüm ülkelere ilişkin rakamları henüz açıklanmamıştır. Ancak özet verilere bakıldığında bile Türkiye'den daha fazla ithalat artışı gerçekleştiren ülkelerin varlığı açıkça görülmektedir (mesela Endonezya : %42 artış).

TL'nin reel olarak değerli konumda olması da üreticilerin yerli hammadde ve ara mallarını fiyatları göreli olarak daha ucuz hale gelen ithal hammadde ve ara mallarıyla ikame etmesi sonucunu getirmektedir. Dış ticaret açığı (cari işlemler dengesi altında yer aldığı

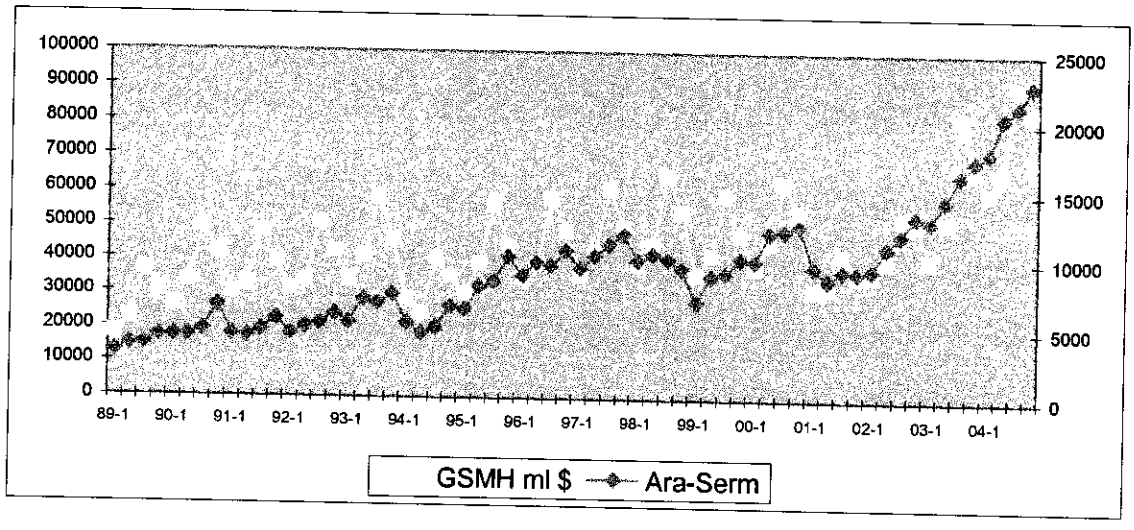
şekilde), altın ithalatı, navlun ve diğer uyarlamalarla birlikte 2004 yılında 23,9 milyar dolar civarında gerçekleşmiştir.

Cari işlemler açığının büyüklüğü ve Gayrı Safi Milli Hasılaya oranı kadar, bu açığın nasıl finanse edildiği de önemlidir. Ülkemizde 2003 ve 2004 yıllarında cari işlemler açığının yüksekliğine rağmen, bu dönemler itibariyle günümüze kadar söz konusu açığın finansmanında herhangi bir sorun yaşanmamıştır. Tersine, ülkemize sermaye girişlerinin sürüyor olması (ve ABD Dolarının dünya piyasalarında da değer kaybetmesi) sebebiyle TL ABD Doları karşısında değer kazanmayı sürdürmektedir. 2004 yılında TL, daha düşük oranda da olsa, Euro karşısında da değer kazanmıştır. Ekonominin borç-cari açık dışında kalan göstergelerinin beklentilerin çok üstünde olumlu olması, AB ile müzakerelerin başlaması yönünde atılan adımlar, sermaye girişinin sürüyor olması, uluslararası derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'nin kredi notunu yükseltmesi ve Türkiye ekonomisinin durumu hakkında olumlu açıklamalarda bulunmaları; ekonomide beklentileri olumlu yönde etkilemekte, borcun ve cari açığın sürdürülebilirliğine ilişkin güveni desteklemektedir.

Sermaye girişlerinin sürmesi, ekonomideki olumlu gelişmelerin etkisi ve piyasalardaki iyimser bir havanın varlığı sebepleriyle ülke ekonomisinde cari işlemler açığı kaynaklı önemli bir riskle karşı karşıya kalınmamıştır.

Cari açığın temel sebebi ülkemiz ekonomisinin 2004 yılında potansiyelinin çok üzerinde büyümüş olması ve buna bağlı olarak %90'ına yakını ara malları ve yatırım mallarından oluşan ithalat talebinin çok artmasıdır. Aşağıdaki 2 numaralı tabloda 1989 yılından bu yana çeyrek dönemler itibariyle GSMH ve ara malı ile sermaye malı ithalatı ilişkisinin paralelliği görülmektedir.

Tablo 2:

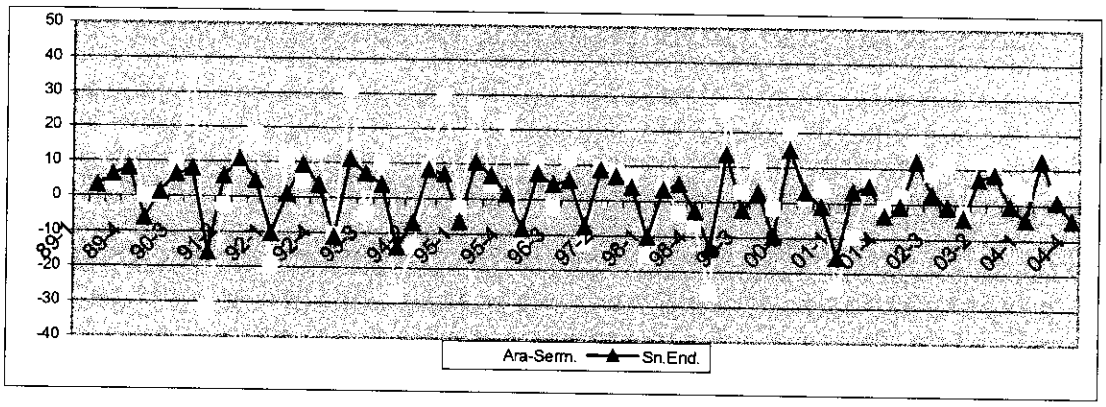

Tüketim malları ithalatı çok yüksek oranda artmıştır. Ancak, toplam ithalatımız içindeki payı %12,4 gibi düşük bir seviyede olduğundan ithalat artışında etkisi sınırlı düzeyde olmuştur. İhracattaki yüksek oranlı artışlara rağmen cari açıktaki yükselmenin riskini ortadan kaldırmak için ekonomi yönetimince bazı tedbirler alınmıştır. Alınan tedbirlerin etkisiyle GSMH artış hızı yılın üçüncü çeyreğinde %5,7'ye inmiş, son çeyrekte ise %6,6 olarak gerçekleşmiştir. Sanayi üretimi artış hızı ise yılın ilk iki çeyreğinde sırasıyla %10,4 ve %15,7 olarak gerçekleştikten sonra son iki çeyrekte artış hızı azalarak sırasıyla %7,5 ve %4 olarak

gerçekleşmiştir. Alınan tedbirlerin de etkisiyle 2005 yılının ilk üç ayında ithalatın artış hızı geçen yıla göre önemli ölçüde yavaşlamış, geçen yılın aynı dönemine göre artış hızı %22,9'da kalmıştır. Bu artış oranı aynı dönemdeki ihracat artış oranından (%26,4) daha düşük bir orandır.

Sanayi üretim endeksindeki artışlarla aramalı ve sermaye malları ithalatındaki artış arasında çok yüksek bir korelasyon olduğu, 1989 yılından bu yana aşağı yukarı her dönem beraber hareket ettiği aşağıdaki 3 numaralı tablodan da görülmektedir.

Tablo 3:

Türkiye'de üretim ve ihracatın ithalata bağımlılığı ile ithalatın %90'ına yakınının sermaye malları ve ara mallarından oluştuğu göz önünde bulundurulduğunda, ithalatı kısıcı tedbirler almanın ekonomik büyümenin sürdürülmesini tehlikeye atabileceği düşünülmektedir. Bunun yerine cari işlemler hesabının gelir getiren kalemlerine odaklanılması daha uygun olacaktır. Bu kalemlerden en önemlisi ihracattır.

Uzun vadede Türkiye'nin cari açık problemlerinin azaltılması için ihracatın güçlü ve istikrarlı bir artış eğilimi yakalaması gerekmektedir. Son yıllarda da bu eğilim yakalanmaya başlanmıştır. İhracat artışının uzun vadede desteklenmesi için, ihracatçılarımızın dünya ülkelerine kıyasla çok yüksek fiyatla kullandığı enerji maliyetlerinin, istihdam üzerindeki vergi yüklerinin azaltılması, hala yüksek olan reel faizlerin düşürülmesi gerekmektedir. İhracatçılarımızın ve üreticilerimizin dünya ticaretinde payı artmakta olan katma değeri yüksek ürünlere yönlendirilmesi için çalışmalar yapılması, ihracatçılarımızın mevcut pazarlarındaki paylarını artırmaları ve yeni pazarlara girebilmeleri için bilgilendirme, fuar, ticaret heyetleri, alım heyetleri düzenlenmesi gibi faaliyetlerde bulunulması, Türk ürünlerinin ve Türkiye'nin yurt dışındaki imajının iyileştirilmesine çalışılması büyük yararlar sağlamaktadır. Bu konularda Dış Ticaret Müsteşarlığınca önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Hizmet kalemleri içinde yer alan taşımacılık gelirlerinin ve turizm gelirlerinin artırılması da önemlidir. Türkiye'nin coğrafi olarak üç kıtanın birleştiği, nüfusun yoğun olduğu ve ticaret yollarının kesiştiği bir konumda bulunması taşımacılık ve ticaret açısından önemli bir avantajdır. Türkiye'nin bu avantajı iyi kullanması halinde, taşımacılık ve sigorta gelirleri çok artırılabilir.

2004 yılında net turizm gelirleri %20,5 oranında artarak 13,4 milyar dolara ulaşmış olmasına rağmen, potansiyelin altındadır. Türkiye'nin tarihi, doğal ve kültürel güzelliklerinin

korunması, tanıtımının iyi yapılması, kış turizmi, kongre turizmi vs. alternatif turizm imkanlarının geliştirilmesi halinde turizm gelirleri katlanarak artacaktır.

Ülkemizin maden zenginliği göz önünde bulundurulduğunda, maden ve türevleri ihracatımızın oldukça düşük olduğu gözlemlenmektedir. Maden ve türevlerinin üretiminin, istihdamının ve ihracatının artırılması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Cari işlemler açığının finansmanı da ekonomik istikrarın sürdürülebilmesi için önemlidir. Cari açığın kısa vadeli sermaye girişleri ile finanse edilmesinin, beklentilerin olumsuza dönmesi halinde bu tip sermayenin kolayca ülkeyi terk edebildiği ve terk ederken finans sisteminde sorunlara yol açabildiği göz önünde bulundurulduğunda, daha riskli olduğu görülmektedir. Yine cari açığın kısa ve uzun vadeli kredilerle finansmanı faiz ödemeleri sebebiyle borç yükünü artırmakta, faiz oranları üzerinde de yukarı yönlü baskı yapmaktadır. Buna karşılık, doğrudan yabancı yatırımlar kısa sürede yurdu terk etmemesi bakımından risksiz, borç yaratmaması ve faiz oranlarını artırmaması nedeniyle de avantajlıdır. Dolayısıyla Türkiye'nin cari işlemler açığının ağırlıklı olarak doğrudan yabancı sermaye yatırımlarıyla finanse edilmesi, ekonominin istikrarı açısından önemlidir. 2005 yılında doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına ilişkin beklentiler de olumlu yöndedir. Bu sene doğrudan yabancı yatırımların çok büyük oranda artması beklenmektedir.